

ร่าง ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ น.

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความปลอดภัย
และการใช้เครื่องมือสื่อสารหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ของนักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษา

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยและการใช้เครื่องมือสื่อสารหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
ของนักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษา

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันภัยคุกคามด้านอาชญากรรมออนไลน์กระทบต่อความปลอดภัยของนักเรียน
และนักศึกษาในสถานศึกษามีแนวโน้มความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น และการใช้เครื่องมือสื่อสาร
หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในสถานศึกษาซึ่งมีผลต่อพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียนและนักศึกษา
ในแต่ละช่วงวัยยังไม่มีข้อกำหนดมาตรการทางกฎหมายที่มีความชัดเจน ดังนั้น เพื่อประโยชน์
ในการวางมาตรการป้องกัน ป้องปราม ลดความเสี่ยง และบริหารจัดการความปลอดภัยแก่นักเรียน
และนักศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล รวมทั้งกำกับดูแลและส่งเสริมความประพฤติ
ของนักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม สมควรมีกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย
และการใช้เครื่องมือสื่อสารหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ของนักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษา
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ร่าง

พระราชบัญญัติว่าด้วยความปลอดภัย

และการใช้เครื่องมือสื่อสารหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ของนักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษา

พ.ศ.

ให้ไว้ ณ วันที่ พ.ศ.

เป็นปีที่ .. ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยและการใช้เครื่องมือสื่อสารหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ของนักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การป้องกัน ป้องปราม ลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามด้านอบายมุขอันกระทบต่อความปลอดภัยของนักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษา และบริหารจัดการความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การกำหนดมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือสื่อสารและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ซึ่งมีผลต่อพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียนและนักศึกษาในแต่ละช่วงวัย มีความชัดเจน รวมทั้งการกำกับดูแลและส่งเสริมความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษา มีความเหมาะสม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเจื่อนใจที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยความปลอดภัยและการใช้เครื่องมือสื่อสารหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ของนักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษา พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความปลอดภัย” หมายความว่า นักเรียนและนักศึกษา บุคลากรของสถานศึกษา และสถานศึกษา ปลอดภัยจากเหตุหรือปราศจากความเสี่ยงจากภัยคุกคามอันอาจทำให้ประสบอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย

“นักเรียนและนักศึกษา” หมายความว่า เด็กซึ่งกำลังเข้ารับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา

“บุคลากรของสถานศึกษา” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ข้าราชการครูบุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรอื่นที่ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดสถานศึกษา

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“ศึกษาธิการจังหวัด” หมายความว่า ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษาธิการจังหวัดในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ เพื่อประโยชน์ในป้องกัน ป้องปราม ลดความเสี่ยง และบริหารจัดการความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษาให้มีความปลอดภัย ให้กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจกำหนดสิ่งของต้องห้ามพกพาหรือนำพาเข้ามาหรือต้องห้ามใช้ในสถานศึกษา ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

สิ่งของต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง มี ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) สิ่งของต้องห้ามที่มีไว้ในครอบครองเป็นความผิดตามกฎหมาย

(๒) สิ่งของที่มีไว้ในครอบครองไม่เป็นความผิดตามกฎหมาย แต่ต้องห้ามมิให้พกพา นำพาเข้ามา หรือต้องห้ามใช้ในสถานศึกษา เว้นแต่เพื่อประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

มาตรา ๕ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรการป้องกัน ป้องปราม ลดความเสี่ยงและบริหารจัดการความปลอดภัยจากภัยคุกคามด้านอบายมุขอันกระทบต่อความปลอดภัยของนักเรียนหรือนักศึกษาในสถานศึกษา

นักเรียนและนักศึกษา หรือบุคลากรของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบและมาตรการตามวรรคหนึ่งโดยเคร่งครัด

มาตรา ๖ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) สอบถามครู อาจารย์ หรือหัวหน้าสถานศึกษา เกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียนหรือนักศึกษา หรือบุคลากรของสถานศึกษา

(๒) เข้าไปในสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบสิ่งของต้องห้ามตามมาตรา ๔ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่านักเรียนหรือนักศึกษา หรือบุคลากรของสถานศึกษาได้พกพา นำพาเข้ามา หรือได้ใช้ในสถานศึกษา

(๓) ค้น ตรวจยึด ทำลาย หรือทำให้บุบสลายซึ่งสิ่งของต้องห้ามตามมาตรา ๔ วรรคสอง (๑)

(๔) ค้น หรือตรวจยึดไว้ชั่วคราวเพื่อส่งคืนสิ่งของต้องห้ามตามมาตรา ๔ วรรคสอง (๒)

(๕) รายงานผลการดำเนินการตาม (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี ต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้นั้นอยู่ภายใต้บังคับบัญชา

ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาตามวรรคหนึ่งแจ้งให้ศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งสถานศึกษาแห่งนั้น ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดที่อยู่ในความรับผิดชอบของศึกษาธิการจังหวัดนั้นทราบเดือนละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๗ การค้น การตรวจยึด การทำลายหรือทำให้บุบสลายให้กระทำเท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้ดำเนินการทำลายหรือทำให้บุบสลายซึ่งสิ่งของต้องห้ามตามมาตรา ๔ วรรคสอง (๑) ไม่ต้องรับผิดชอบและไม่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในผลแห่งละเมิด

มาตรา ๘ นักเรียนหรือนักศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้สถานศึกษาที่นักเรียนหรือนักศึกษาสังกัดอยู่ทราบ เพื่อดำเนินการอบรมสั่งสอน ตามกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองเด็กที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดมาตรการการพกพา การนำพาเข้ามาหรือการใช้เครื่องมือสื่อสารหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ของนักเรียนหรือนักศึกษา ในสถานศึกษา โดยให้คำนึงถึงพัฒนาการเรียนรู้อยู่ในแต่ละช่วงวัยและความจำเป็นเกี่ยวกับสภาพทางร่างกายของนักเรียนและนักศึกษา ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

นักเรียนหรือนักศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนระเบียบหรือมาตรการตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่ที่สังกัดสถานศึกษาแห่งนั้นจะดำเนินการตรวจยึดเครื่องมือสื่อสารหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ของนักเรียนหรือนักศึกษาผู้นั้นไว้ชั่วคราวจนกว่าจะสิ้นสุดช่วงระยะเวลาการเรียนการสอนของวันนั้นก็ได้

การตรวจยึดเครื่องมือสื่อสารหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคสอง พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องจัดเก็บและรักษาสิ่งของดังกล่าวเหมือนเช่นวิญญูชนจะพึงสงวนทรัพย์สินของตนเอง

มาตรา ๑๐ ผู้ใดกระทำการอันเป็นการยุยง ส่งเสริม ช่วยเหลือ หรือสนับสนุน ให้นักเรียนหรือนักศึกษาพกพา นำพาเข้ามา หรือใช้สิ่งของต้องห้ามตามมาตรา ๔ ในสถานศึกษา ต้องระวางโทษปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

กรณีผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นนักเรียนหรือนักศึกษา ให้ดำเนินการ
อบรมสั่งสอนตามกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองเด็กที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความประพฤติของนักเรียน
และนักศึกษา ตามมาตรา ๘ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๑ การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้แต่งตั้งจากข้าราชการในสังกัด
กระทรวงศึกษาธิการในระดับไม่ต่ำกว่าระดับปฏิบัติการขึ้นไป และรัฐมนตรีอาจประกาศกำหนด
คุณสมบัติอื่นของผู้ได้รับการแต่งตั้งด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรี
ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดง
บัตรประจำตัวเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ และให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

บัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด
โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่
ตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการ
ตามพระราชบัญญัติ

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี